

گفت‌وگوی روز

سیداحمد موسوی

شاید بدون اغراق بتوان گفت طی سال‌های اخیر FATF یکی از حساس‌ترین مسائل مورد بحث در ایران در کنار برجام بوده‌است؛ موضوعی تا این حد مهم که طبق گفته کارشناسان بدون تأیید لوایح مرتبط با آن، حتی در صورتی که مذاکرات احیای برجام به نمر برسد و نتایج مذاکرات به رفع تحریم‌ها منتج شود، کشورمان نفعی از توافق احتمالی و رفع تحریم‌ها نخواهد برد؛ به نظر می‌رسد با توجه مجموعه تحولاتی که باعث شده تا اعمال سیاست فشار حداکثری که هدف اصلی آن تضعیف هرچه بیشتر تهران با ابزارهای مختلف به خصوص تشدید فشار اقتصادی و محدود کردن تراکنش‌های مالی بین‌المللی است، بازنگری در سیاست‌ها در قبال FATF پیش از پیش احساس می‌شود. FATF چیست و قرار گرفتن در لیست سیاه FATF به چه معناست؟ تأثیر اقتصادی پیوستن به FATF در شرایط تحریم چیست؟ عامل انحلال اینستکس چه بود؟ آیا انحلال اینستکس به منزله شکست اروپا در حفظ استقلال اقتصادی خود از امریکا است؟ کانال مالی ایران - سوییس هم به سر نوشت اینستکس دچار خواهد شد؟ پاسخ به پرسش‌هایی از این دست را در گفت‌وگوی «اعتماد» با مایکل نیومن (Michael Neumann)، وکیل سوییس متخصص در زمینه مبارزه با پولشویی و تحریم بخوانید.

■ تقریباً تمام کسانی که در زمینه فعالیت‌های اقتصادی و مالی تجربه دارند و کسانی که تجارت بین‌المللی می‌کنند با FATF و سازوکار آن آشنایی دارند. اما جدای از بحث سازوکاری که در زمینه مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم می‌دانیم، به نظر شما این سازوکار همچون پدیده‌هایی مانند حقوق بشر توسط قدرت‌های جهانی علیه کشورهای مستقل مورد استفاده‌ای قرار نگرفته‌است؟

FATF یک سازمان بین‌المللی مبتنی بر ابتکار کشورهای G7 است که هدف آن کاهش پولشویی و مبارزه با تروریسم در سراسر جهان است. تقریباً همه کشورهای جهان عضو FATF با سازمان‌های همکار FATF هستند. در حالی که به نظر می‌رسد موافقت جهانی در مورد استانداردهای مبارزه با پولشویی وجود دارد، این موضوع نسبتاً بی‌سیاسی است. موضوع مبارزه با تأمین مالی تروریسم اما جنبه سیاسی دارد.

پولشویی به این معناست که عواید حاصل از فعالیت‌های مجرمانه مشروع جلوه می‌کند. پولشویی به جرایم دامن می‌زند و در نهایت اقتصاد را تضعیف می‌کند، زیرا از جمله جنایاتی مانند فساد و سوءمدیریت را ترویج می‌کند. جامعه بین‌المللی (از جمله ایران) موافق است که جرایم نباید سودآور باشند و همچنین توافق دارند که چه فعالیت‌هایی جرم محسوب می‌شوند (مانند کلاهبرداری، سرقت، فساد و غیره).

بر این اساس، جنبه مبارزه با پولشویی نسبتاً غیرسیاسی است. اما داستان مبارزه با تروریسم متفاوت است. توصیه شماره شش FATF کشورها را موظف می‌کند از تأمین مالی گروه‌های تروریستی جلوگیری کنند. گروه‌های تروریستی توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد تعریف می‌شوند. این بدان معناست که به محض اینکه کشوری به طور مستقیم یا غیرمستقیم از گروه‌هایی که توسط شورای امنیت سازمان ملل به عنوان گروه‌های تروریستی معرفی شده‌اند حمایت کند، توصیه شماره شش FATF نقض می‌شود. مطمئناً برخی از کشورها نسبت به سایرین بر شورای امنیت سازمان ملل متحد نفوذ بیشتری دارند و بنابراین می‌توانند بر این موضوع که کدام گروه در فهرست گروه‌های تروریستی قرار می‌گیرد، تأثیر بگذارند. در این راستا، FATF نفوذ سیاسی غیرمستقیم بر کشورها دارد. یک ضرب‌المثل قدیمی می‌گوید: تروریست از نظر یک فرد، می‌تواند برای فرد دیگری مبارز آزادی باشد، که امروز هم صادق است.

■ همان طور که می‌دانید بعد از انقلاب ۱۳۵۷ ایران خود را کشوری مستقل معرفی کرد و سیاست‌های شرفی و نه غریبی را در پیش گرفت. قدرت‌های جهانی در سال‌های اخیر به هر طریقی سعی کرده‌اند راه حرکت مستقل ایران کشور را ببندند. در سال‌های اخیر شاهد اعمال تحریم‌های سنگین علیه ایران بودیم. به نظر شما پیوستن ایران به FATF در این شرایط، تحریمی مضاعف برای ایران محسوب نمی‌شود؟ طبیعی به نظر می‌رسد که کشوری که در تحریم قرار دارد از تمام ابزارهایی که در اختیار دارد برای دور زدن تحریم‌ها استفاده کند. خوب، در این شرایط، پیوستن ایران به این معاهده کار را برای ایران دشوارتر نمی‌کند؟

ما باید بین تحریم‌های امریکا و وضعیت FATF تفاوت قائل شویم. پس از خروج دولت ترامپ از برجام، مجدداً تحریم‌های شدید امریکا علیه ایران اعمال شد. همچنین امریکا شرکت بلژیکی سوئیفت را تحت فشار قرار داد تا بانک‌های ایرانی را از سیستم ارتباطی خود حذف کند که اساساً انتقال درای‌های بانک‌های بین‌المللی از ایران و به ایران را غیرممکن می‌کند.

FATF یک موضوع جداگانه است. FATF سال‌ها ایران را در لیست سیاه قرار داده است. این بدان معناست که هر بانکی در کشوری که عضو FATF است، باید تراکنش از ایران و به ایران را ریسک بالایی برای پولشویی و تأمین مالی تروریسم بداند. بنابراین، هر بانک و شرکتی که با ایران تجارت می‌کند، باید تحریم‌های دقیق‌تری را در مورد هر تراکنش ایرانی انجام دهد تا مطمئن حاصل شود که درای‌ها از جنایات مشتاقانه‌ی گرد و ملظنون به پولشویی نیستند. این اقدامات احتیاطی بسیار بر هزینه‌است و نیاز به زمان زیادی دارد.

این بدان معناست که ایران در حال حاضر در انتقال یا دریافت درایی به خارج از کشور بسیار محدود است. حتی

در گفت‌وگوی «اعتماد» با وکیل سوییس متخصص

در زمینه مبارزه با پولشویی و تحریم بررسی شد

تعامل با FATF؛ اجبار یا اختیار؟

در خصوص بانک‌هایی که از سوئیفت برای تراکنش‌های مالی استفاده نمی‌کنند، به دلیل قرار گرفتن در فهرست FATF، امکان انتقال درایی‌ها بسیار محدود است. بنابراین بهتر است بگویم با عدم الحاق به FATF ایران تحریم مضاعف است.

پیوستن به FATF مانع دور زدن تحریم‌های امریکا توسط ایران نمی‌شود (که طبیعتاً ایران حق انجام آن را دارد)، بلکه به کاهش تأثیر تحریم‌های امریکا کمک می‌کند. اگر ایران به FATF بپیوندد، فوراً یک اثر مثبت خواهد داشت: تراکنش‌ها با بانک‌هایی که در حال حاضر از سوئیفت استفاده نمی‌کنند را تسهیل می‌کند. اثر مثبت دیگری آن است که در مرحله بعدی، سوئیفت دوباره برای بانک‌های ایرانی در دسترس خواهد بود. همچنین اگر ایران برای پیوستن به FATF و پایبندی به استانداردهای آن تلاش کند، سیگنال مثبتی به غرب خواهد فرستاد.

■ اخیراً بانک‌های مرکزی ایران و روسیه قرار داد همکاری برای جایگزینی سوئیفت امضا کردند. با اتصال سامانه ملی پیام‌سان بانک‌های ایرانی و روسی، ۷۰۰ بانک روسی امکان تبادل پیام مالی با بانک‌های ایرانی را دارند و ۱۰۶ بانک غیر روسی در ۱۳ کشور دیگر نیز به این سامانه پیام‌سان متصل هستند و امکان تبادل پیام‌های مالی با بانک‌های ایرانی را دارند. این اقدام تا چه اندازه می‌تواند پاسخگوی نیازهای دو کشور باشد؟

ایجاد یک سیستم ارتباط بانکی جدید برای بانک‌های روسیه و ایران می‌تواند مبادلات بین این کشورها را تسهیل کند و از نظر اقتصادی به نفع هر دو کشور باشد. با این حال، همان طور که در بالا ذکر شد، این سیستم ارتباطی جدید این موضوع را حل نمی‌کند؛ چراکه FATF همچنان ایران را در لیست سیاه قرار داده است. از آنجایی که روسیه یکی از اعضای FATF است، بانک‌های روسی موظف هستند در هر تراکنش از یاه ایران، بررسی‌های دقیق‌تری را انجام دهند. این بدان معناست که تراکنش‌های بانکی آن طور که به نظر گرفته شده است، روان نمی‌شوند. اگر روسیه وظایف خود را به عنوان یکی از اعضای FATF نادیده بگیرد، خود نیز در لیست سیاه قرار می‌گیرد و عملاً از نقلات بین‌المللی محروم می‌شود. حتی اگر معاملات بین روسیه و ایران نیازهای اقتصادی خاصی را برآورده کند، ایران با پیروی از استانداردهای FATF برای اطمینان از معاملات روان در روابط خود با روسیه سود می‌برد.

■ آیا FATF لیست سیاه‌داره قرار گرفتن در لیست سیاه FATF به چه معناست؟ و چه محدودیت‌هایی را می‌تواند در پی داشته باشد؟

بله، FATF لیست سیاه دارد. در حال حاضر که شمالی،

پیوستن به FATF فقط امضای یک تکه کاغذ نیست. پیوستن به FATF به این معنی است که ایران به توصیه‌های FATF متعهد می‌شود و تضمین می‌کند که این توصیه‌ها در کل کشور اجرا می‌شوند. این یک تعهد بزرگ خواهد بود که اجرای آن سال‌ها طول می‌کشد. با این وجود، سود اقتصادی برای ایران می‌تواند بسیار زیاد باشد و به نفع رفاه اقتصادی همه شهروندان ایرانی باشد.

■ پیوستن به FATF مانع دور زدن تحریم‌های امریکا توسط ایران نمی‌شود (که طبیعتاً ایران حق انجام آن را دارد)، بلکه به کاهش تأثیر تحریم‌های امریکا کمک می‌کند. اگر ایران به FATF بپیوندد، فوراً یک اثر مثبت خواهد داشت: تراکنش‌ها با بانک‌هایی که در حال حاضر از سوئیفت استفاده نمی‌کنند را تسهیل می‌کند. اثر مثبت دیگری آن است که در مرحله بعدی، سوئیفت دوباره برای بانک‌های ایرانی در دسترس خواهد بود. همچنین اگر ایران برای پیوستن به FATF و پایبندی به استانداردهای آن تلاش کند، سیگنال مثبتی به غرب خواهد فرستاد.

■ FATF لیست سیاه دارد. در حال حاضر که شمالی، میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

در گفت‌وگوی «اعتماد» با وکیل سوییس متخصص

در زمینه مبارزه با پولشویی و تحریم بررسی شد

تعامل با FATF؛ اجبار یا اختیار؟

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

میانمار و ایران در لیست سیاه قرار دارند. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی نیست که FATF می‌تواند علیه چنین کشورهایی تحریم‌هایی را اعمال کند (FATF این قدرت را ندارد)؛ با این حال، به محض اینکه کشوری در لیست سیاه قرار گرفت، FATF از کشورهای عضو خود می‌خواهد تا نظارت لازم را برای همه معاملات ممنوع است، بلکه بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی باید هنگام انجام تجارت با کشوری که در لیست سیاه قرار دارد، بررسی‌های دقیقی انجام دهند.

دولت جدید رژیم اسرائیل با حمایت امریکا مذاکرات با عربستان سعودی برای توسعه روابط نظامی و اطلاعاتی را با توجه به «نگرانی‌ها» در مورد ایران افزایش داده است. به گزارش انتخاب به نقل از بلومبرگ، مقامات دولتی جلسات بررسی پیش از نشست گروه کاری امنیتی دفاعی شورای همکاری خلیج فارس و امریکا برگزار کردند. این جلسات محرمانه است و نشست‌های بعدی قرار است در پراگ هم‌زمان با کنفرانس امنیتی مونیخ برگزار شود. دانا استرول، دستیار وزیر دفاع امریکا در امور خاورمیانه که روز دوشنبه در ریاض حضور داشت گفت که تماس و گفت‌وگوی سایر کشورهای منطقه با اسرائیل به نفع ثبات و امنیت منطقه است.

تیم شکاف تاریخی بین عربستان سعودی و اسرائیل تغییر مهمی در آرایش سیاسی منطقه است، ولی تا حد زیادی به تغییر موضع ریاض بستگی دارد که عادی‌سازی مناسبات با اسرائیل را مشروط به تأسیس کشور مستقل فلسطینی می‌داند.

برخی تحلیلگران با اشاره به تشدید درگیری‌های خشونت‌آمیز بین اسرائیل و فلسطینیان از زمان بازگشت بنیامین نتانیاهو به قدرت، چنین تغییری در سیاست راهبردی عربستان را بعید می‌دانند. دولت عربستان ممکن است شروط دیگری هم داشته باشد که مهم‌ترین آنها تعهد «قاطع تر» دولت امریکا به مقابله با تهدیدهای ایران است.

دولت ایالات متحده و شش کشور خلیج فارس روز پنجشنبه به طور مشترک تهران را تهدیدی فزاینده برای امنیت منطقه خواندند. بهبود مناسبات اسرائیل با کشورهای عربی و پیشگیری از بحران‌هایی که ممکن است صدور و قیمت نفت را دچار تلاطم کند یکی از اولویت‌های مهم دولت جو بایدن است. ریاض هم‌زمان در حال مذاکره با ایران در باره بهبود روابط است. ایهود یاری، عضو موسسه واشنگتن، مستقر در اسرائیل می‌گوید: «آنها یعنی اسرائیل و عربستان همیشه تماس‌هایی دارند و این تماس‌ها تا حدی تسریع شده‌اند.» دو طرف «خطوط ارتباطی نسبتاً مناسبی در زمینه اطلاعات و دفاعند هوایی» دارند. دفتر نخست‌وزیر و وزارت خارجه اسرائیل و وزارت خارجه عربستان سعودی از اظهار نظر در این باره خودداری کردند.

اتحاد باقوه بین اسرائیل و عربستان سعودی پس از آن مطرح شد که اسرائیل روابط دیپلماتیک خود را با امارات متحده عربی، بحرین، مراکش و سودان در قالب توافق ابراهیم میانجیگری دولت دونالد ترامپ ایالات متحده در سال ۲۰۲۰، ترمیم کرد. از آن زمان تجارت رونق گرفت و صادرات دفاعی اسرائیل به این منطقه رو به افزایش است.

همان طور که در بالا ذکر شد، قطعاً قصد اینستکس مثبت بود و اروپایی‌ها هر چه در توان داشتند برای زنده نگه داشتن این پروژه انجام دادند، اما در نهایت اتحادیه اروپا نتوانست شرکت‌های اروپایی را برای تجارت با ایران متقاعد کند و این شرکت‌ها با خطر ضرر مواجه ساخت. به این ترتیب تجارت آنها در ایالات متحده با ترس از تحریم مستقیم همراه شد. تقریباً تمام شرکت‌های اروپایی خصوصی هستند و اتحادیه اروپا و کشورهای عضو این اتحادیه نمی‌توانند شرکت‌ها را مجبور به از سرگیری تجارت با ایران کنند. حتی اگر اتحادیه اروپا با تمام ابزارهای موجود در این راستا تلاش می‌کرد هم (این اتفاق رخ نمی‌داد، با مقررات شوری اتحادیه اروپا (EC) (۱۹۶/۲۲۲۱). این اتحادیه باید تضمیناتی با مسئولیت تعیبت از تحریم‌های ایالات متحده منع کرد. با این حال، شرکت‌های اروپایی بیش از آنکه از نقض قوانین اتحادیه اروپا بترسند، نگران تحریم‌های ایالات متحده بودند، بنابراین مسیرهایی برای اجتناب از مقررات شورای اتحادیه اروپا پیدا کردند. در واقع نفوذ اقتصادی امریکا بیش از کشورهای اروپایی در شکست اینستکس موثر بوده است.

■ در ماه‌های اخیر ایران و سوییس از ایجاد کانال مالی خبر داده بودند اما به نظر می‌رسد کانال مالی ایران و سوییس که برای کمک‌های بشردوستانه بود، کمرنگ شده است. آیا این کانال مالی هم به سر نوشت اینستکس دچار خواهد شد؟

از نظر تئوری، این کانال مالی نباید به سر نوشت اینستکس دچار شود، زیرا این کانال به وضوح اهداف بشردوستانه (که از تحریم‌های ایالات متحده مستثنی هستند) و با رضایت صریح امریکا ایجاد شده است. این کانال به شرکت‌های سوییس اجازه می‌دهد تا کالاهای خاصی مانند دارو یا مواد غذایی را تحویل دهد، اما جزئیات هر تحول باید توسط ایالات متحده تأیید شود. بر اساس گمانه‌زنی‌هایی که من نمی‌توانم آنها را تأیید کنم، بسیاری از شرکت‌های سوییس از تحریم‌های امریکا با استفاده از این کانال می‌ترسند و بر این اساس طبق برنامه از آن استفاده نمی‌کنند. باید دید آیا این کانال در آینده به سر نوشت اینستکس دچار خواهد شد یا خیر.

کشورها در سال ۲۰۲۱ به ۸۰۰ میلیون دلار رسید. توافق با سودان از آن زمان به بن بست خورده است، اما به نظر می‌رسد مذاکرات پس از سفر الی کوهن، وزیر خارجه اسرائیل به خارطوم در اوایل ماه جاری، دوباره شتاب گرفته است. بعداً است که این اتفاق بدون تأیید ریاض رخ داده باشد. ریاض مدت‌ها از خارطوم حمایت مالی کرده و روابط تاریخی و فرهنگی دیرینه‌ای را حفظ کرده است.

نشانه‌های دیگری از گرم شدن روابط بین اسرائیل و عربستان سعودی وجود دارد. نتانیاهو دست قبل از سرگند خوردن به عنوان نخست‌وزیر در ماه دسامبر، در مصاحبه‌ای با شبکه تلویزیونی العربیه که متعلق به عربستان سعودی است، عادی‌سازی روابط بین‌المللی اکثریت کشورهای یهودی و مسلمان را «جهشی کوانتومی» خواند که «منطقه ما را از طریق راه‌هایی که غیر قابل تصور است، تغییر خواهد داد». عربستان سعودی به پروازهایی که میدا اسرائیل و مقصد آسیا و استرالیا هستند اجازه داده است تا از حریم هوایی این کشور عبور کنند. چیزی که به عنوان یک پیروزی برای بایدن تلقی می‌شود. مقامات نظامی و اطلاعاتی عربستان و اسرائیل از زمانی که اسرائیل در منطقه مسوولیت فرماندهی مرکزی ایالات متحده شامل کشورهای عرب خلیج فارس قرار گرفته است، بیشتر یا یکدیگر ملاقات کرده‌اند.

ضدیت با ایران

تشویق عربستان سعودی و سایر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس برای به اشتراک گذاشتن اطلاعات بیشتر و انجام دفاع هوایی و موشکی و امنیت اطلاعاتی عربستان و اسرائیل از زمانی که اسرائیل در منطقه مسوولیت فرماندهی مرکزی ایالات متحده شامل کشورهای عرب خلیج فارس قرار گرفته است، بیشتر یا یکدیگر ملاقات کرده‌اند.

ادامه از صفحه اول

بازگشت به مسیر اصلی

انجام نرسیده است بلکه تحت تأثیر عوامل دیگری که در محیط بین‌المللی حادث شدند اساساً اطلاع ثانوی از حیز انتفاع ساقط شده است.

مهم نیست که یک مذاکره به نتیجه برسد یا نرسد که اگر همه نوع حرف‌های گری و صداقت هم از یک طرف مبدول شود ممکن است طرف مقابل مانع پیشرفت در این مسیر باشد. اما موضوعی که می‌بایست به آن پرداخت و اهمیت داد نگاه‌ها به کنش موثر در محیط بین‌المللی و به خصوص در این موضوع خاص است. اگر قرار بود ما در این مسیر به سپهر خود و به سیاهی که ذکر شد حرف‌های و تمام قد عمل کنیم و مثل موارد دیگر مجدد تلاش کنیم تا پروژه خود- که اول جلوی گری از امتیذی‌سازی ایران و به نفع آن عادی‌سازی کشور در محیط بین‌المللی و گشایش در مناسبات انرژی و اقتصادی و... بود- را به مسیر اولیه و اصلی که مورد توافق ما بود باز گردانیم، نیاز بود تا اولاً رویکردی موفق و افراد موفق با آنچه در سطح حاکمیتی و ملی انجام داده بودیم وارد صحنه شویم و متحاب با حداکثر ظرفیت تخصصی کشور این مساله را به پیش ببریم.

بازگشودن گره از تحریم‌ها و جلوگیری از افزایش آنها به سود همگان بوده؛ به خصوص که امروز بر همگان پروضح است که به همکاری با همسایگان در شرایط تحریمی می‌تواند گره‌گشای مسائل اقتصادی کشور باشد و نه کشورهای قدرتمند دیگر چین می‌توانند در شرایط تحریمی همکاری اقتصادی چندانی فراتر از رفع نیاز خود- به خصوص در شکل سرمایه‌گذاری- با ایران انجام دهند. اما امروز با توجه به حمله روسیه به اوکراین و اتهام با شایعه همکاری پهلادی ایران با دولت پوتین شاید بتوان گفت امکان گفت‌وگوی موثر در حوزه احیای برجام از هروقت دیگر کمتر است، چرا که از یک سو بازگشت به تعهدات برجامی برای دولت‌های اروپایی هزینه زیادی در افکار عمومی چندان در اولویت آن قرار ندارد و البته از این عدم احیا ما بیشتر می‌ترسند و مستقیم‌ترین هزینه را متحمل شده

ومی‌شویم.